Dosarul № 2a-261/2023 I instanță
Nr. PIGD 2-23049522-06-2a-08122023 judecător Ganganu Maria
judecătoria Cimișlia sediul central

D E C I Z I E

26 martie 2024 **mun. Comrat**

Colegiul judiciar al Curții de Apel Comrat
în componența:
președintele completului, judecătorul Mironov Andrei
judecători Starciuc Ștefan și Fujenco Dmitrii
grefierului Jeleva Elena
cu participarea:
avocatului Casap Anatolie în interesele apelantului SRL „George Trans”
reprezentantul intimatului Primăria oraşului Cimişlia - Secară Ion

examinând în ședință publică în ordine de apel apelul depus de avocatul Casap Anatolie în interesele SRL „George Trans”, împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul Central din 23 octombrie 2023, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „George Trans” către Primăria or. Cimişlia, intervenient accesoriu Mazur Roman, privind recuperarea prejudiciului şi a cheltuielilor de judecată,

audiind raportul judecătorului pe fondul cauzei, argumentele participanților la proces şi examinând motivele cererii de apel în raport cu materialele cauzei,

c o n s t a t ă:

1. <u>Pretenţiile reclamantului.</u>

La data de 04 aprilie 2023, avocatul Casap Anatolie, în interesele reclamantului SRL „George Trans” a sesizat instanța de judecată cu cerere îndreptată către pârâtul Primăria Or. Cimișlia, prin care a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată; Încasarea din contul Primăriei oraşului Cimișlia,

IDNO: 1007601005914, cu sediul juridic în r-nul Cimişlia, or.Cimişlia, bd.Ştefan cel Mare şi Sfint, 14, în beneficiul SRL" George Trans" , IDNO: 1013605000699, cu adresa juridică, or. Cimișlia, str. Petru Rareş nr. 5. suma de 2000 (două mii lei, 00 bani) MDL, cu titlu de prejudiciu material cauzat în legătură cu tragerea ilegală la răspundere contravenţională; Încasarea din contul Primăriei oraşului Cimişlia, IDNO: 1007601005914. cu sediul juridic în r-nul Cimişlia, or.Cimişlia, bd.Ştefan cel Mare şi Sfint, 14, în beneficiul SRL George Trans" , IDNO: 1013605000699, cu adresa juridică, or. Cimișlia, str. Petru Rareş nr. 5. suma de 1000 (una mie lei, 00 bani) MDL, cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică suportate în cadrului procesului civil. (f.d. 2-4)

În motivarea cererii a indicat partea reclamantă că în temeiul hotărârii Judecătoriei Cimişlia (s. Central) din 27 ianuarie 2023, procesul contravenţional constatat prin prisma procesului verbal cu privire la contravenţie seria CB nr. 000592 din 08.11.2022, intentat de către agentul constatator din cadrul Primăriei Cimişlia, în privința lui SRL„George Trans" de comiterea contravenției prevăzute de art. 116 alin. (2) Cod contravențional, a fost încetat, ca consecință a constatării nulității procesului verbal cu privire la contravenție.

La data de 14.02.2023, Hotărârea Judecătoriei Cimișlia (s. Central) din 27 ianuarie 2023, prin ne atacare, a devenit definitivă şi irevocabilă.

Prin prisma cadrului legal precitat, consideră SRL „George Trans" că are dreptul la despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite ale Primăriei Cimișlia, materializate prin acțiunile ilicite ale agenților săi constatatori, care a încălcat intenționat normele procedurale și materiale în timpul procedurii contravenţionale, or în sensul art. 384 alin. (2). lit. u) Cod Contravențional, persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are dreptul să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravențională.

Susține reclamantul că, SRL „George Trans" a fost învinuit de către agentul constatator din cadrul Primăriei or. Cimișlia, conform procesului verbal CB nr. 000592 din 08.11.2022 de comiterea contravenției prevăzute și sancţionate de art. 116 alin. (2) Cod contravenţional și pentru reprezentarea şi apărarea intereselor sale în cadrul procesului contravențional a achitat suma de 2 mii lei avocatului Casap Anatolie. Faptul dat fiind confirmat prin factura fiscală EAE000747823 din 29.12.2022. Respectiv, deoarece SRL „George Trans" a fost ilegal atras la

răspundere contravențională, iar prima instanță a anulat procesul-verbal cu privire la contravenţie și a încetat procesul contravențional intentat pe numele acestuia, susţine că urmează a fi încasate toate cheltuielile judiciare suportate în valoare de 2000 mii lei, confirmate prin probele corespunzătoare.

Consideră reclamantul că, la data de 13 februarie 2023 în adresa pârâtului a fost expediată o somaţie de plată însă prin scrisoarea nr, 02/li-115 din 17.02.2023 pârâtul a refuzat soluționare extrajudiciară a litigiului prin ce a fost nevoit să sesizeze instanța de judecată pentru restabilirea dreptului său încălcat.

Potrivit art. 94 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părţii care a avut câştig de cauză toate cheltuielile de judecată. Indică reclamantul că, în procesul civil prezent, SRL „George Trans" este reprezentat de către avocatul Casap Anatolie, prin ce a fost supus suplimentar să suporte cheltuieli de asistenţă juridică în valoare de 1000 MDL, sumă pe care solicită să fie încasată din contul pârâtului.

În drept, și-a întemeiat cererea pe prevederile art. art. 19, 20, 24 alin. (1), 25 Codul familiei, art. 353, 366 Cod civil al RM (redacţia Legii de până la 01.03.2019) art. 561 alin. (3) lit. b) Cod civil.

2. <u>Aprecierea primei instanţe.</u>

Prin hotărârea judecătoriei Cimişlia sediul central din 23 octombrie 2023 cererea de chemare în judecată înaintată de *SRL „George Trans"* către *Primăria or. Cimişlia, intervenient accesoriu Mazur Roman* privind recuperarea prejudiciului și a cheltuielilor de judecată, s-a respins ca neîntemeiată. (f.d. 50, 56-61)

3. <u>Argumentele apelantului.</u>

La data de 23 octombrie 2023 avocatul Casap Anatolie în interesele reclamantului SRL „George Trans" a depus cerere de apel nemotivată, apoi la data de **01 decembrie 2023** cerere de apel motivată, împotriva hotărârii Judecătoriei Cimişlia sediul central din 23 octombrie 2023, în care a solicitat casarea hotărârii instanţei de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care instanța de apel să admită integral acțiunea, cu încasarea din contul Primăriei orașului Cimișlia, în beneficiul SRL „George Trans", suma de 2000 (doua mii) lei cu titlu de prejudiciu material cauzat în legătură cu tragerea ilegală la răspundere contravenționala și suma de 1000 (una mie) lei su titlu de cheltuieli judiciare în prezentul proces civil. (f.d. 55, 63-65)

În susţinerea cererii de apel indică apelantul că, cprima instanţă pripit a ajuns

la concluzia respingerii acţiunii.

Invocând prevederile art.art. 8, 384 alin.(2) lit. u) şi (3^1), 441 alin.(2) Cod contravenţional şi art. 3 din Legea nr. 1545 din 25.02.1998, indică că prin prisma cadrului legal precitat, SRL „George Trans" are dreptul la despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite ale Primăriei Cimișlia, materializate prin acțiunile ilicite ale agenților săi constatori, care a încălcat intenționat normele procedurale și materiale în timpul procedurii contravenționeonale, or în sensul art. 384 alin. (2), lit. u) Cod Contravențional, persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau sa soluționeze cauza contravențională.

Menţionează că SRL „George Trans" a fost învinuit de către agentul constatator din cadrul Primăriei or. Cimişlia, conform procesului verbal CB nr. 000592 din 08.11.2022 de comiterea contravenției prevăzute și sancționate de art. 116 alin. (2) Cod contravențional și pentru reprezentarea şi apărarea intereselor sale în cadrul procesului contravențional a achitat suma de 2000 lei avocatului Casap Anatolie, faptul dat fiind confirmat prin factura fiscala EAE000747823 din 29.12.2022.

Respectiv consideră că, deoarece SRL „George Trans" a fost ilegal tras la răspundere contravențională, iar prima instanță a anulat procesul-verbal cu privire la contravenție și a încetat procesul contravențional intentat pe numele acestuia, urmează a fi încasate toate cheltuielile judiciare suportate în valoare de 2000 lei, confirmat prin probele corespunzătoare.

Consemnează că, la data de 13 februarie 2023 în adresa intimatului a fost expediată o somație de plată însă prin scrisoarea nr. 02/11-175 din 17.02.2023 intimatul a refuzat soluționarea extrajudiciară a litigiului prin ce a fost nevoit să sesizeze instanța de judecata pentru restabilirea dreptului său încălcat.

Menţionând prevederile art. 94 Cod de procedură civilă, indică că în procesul civil prezent, SRL „George Trans" este reprezentat de către avocatul Casap Anatolie, prin ce a fost supus suplimentar să suporte cheltuieli de asistență juridică în valoare de 1000 lei, sumă pe care solicită să fie încasată din contul intimatului.

La data de 07 decembrie 2023 cauza a parvenit pentru examinare la Curtea de Apel Comrat (f.d. 66).

La data de 18 ianuarie 2024, primarul oraşului Cimişlia Andronachi Sergiu, înaintează **referinţă la cererea de apel**, prin care solicită respingerea cererii de apel, cu menţinerea hotărârii instanţei de fond. (f.d. 76-77)

În motivarea referinţei, intimatul Primăria oraşului Cimişlia susţine că Hotărârea primei instanțe din 23.10.2023 este una întemeiată, bazată pe legislație, fără temei de a fi casată. Or, invocă că, achitarea cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite ale Primăriei or. Cimișlia și a reprezentanților săi împuterniciți să desfășoare procesul contravențional în sumă de 2000 lei precum și suma de 1000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în cadrul procesului civil sunt neîntemeiate și nu cad sub incidența Legii nr. 1545-XI11 din 25 februarie 1998.

Menţionând prevederile art. 384 alin. (2) lit. u), (3^1) Cod contravenţional și art. 3 din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, indică că în timp ce în toată perioada SRL „George Trans" a folosit și continuă să folosească în mod abuziv terenul proprietate publică a orașului Cimișlia fără a deține careva acte asupra acestuia, pe perioada examinării procesului contravențional petiționarul nu a fost lipsit de folosirea acelui teren.

Indică că potrivit art. 29 alin. 1) lit t) Legii nr. 436/2006 cu privire la Administrația publică Locală, atribuțiile de bază ale primarului, constată încălcările legislației în vigoare comise de persoane fizice și juridice în teritoriul administrat, ia măsuri pentru înlăturarea sau curmarea acestora și, după caz, sesizează organele de drept, acestea fiind obligate să reacționeze cu promptitudine, în condițiile legii, la solicitările primarului.

Susţine că în privința SRL „George Trans" s-a constatat acapararea terenului care a refuzat participarea și semnarea actului. Potrivit art.399 al.2) Cod contravenţional agentul constatator poate constata contravenții ale căror constatare, soluționare și sancționare sânt atribuite competenței unor alte organe. În astfel de cazuri, agentul va remite organelor respective procesele-verbale de constatare a contravențiilor.

Indică că este de reținut faptul că potrivit prevederilor art. 423^{10} alin. (3) Cod contravenţional - Procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art 116, se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente. Astfel de competența Instanței de judecată ține adoptarea soluției de încetare a procesului contravențional sau tragerea la răspundere contravențională.

Consideră la faptul că SRL „George Trans" a suportat careva cheltuieli pentru

examinarea legalității Procesului Verbal seria CB nr.000592 din 08.11.2022, nu tine de competenţa Administraţiei publice Locale, or aceste cheltuieli urmau să fie solicitate la anexarea mandatului de reprezentare în instanță.

Invocă că pretențiile privind încasarea prejudiciului sub formă de despăgubiri în sumă de 2000 lei, ca urmare a atragerii ilegală la răspundere contravențională sunt neîntemeiate și nefondate, fiind declarative și care nu au suport probatoriu, or potrivit prevederilor Legii 1545/1998 art.2 alin. (1) în sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni:

Acțiuni ilicite **- acțiuni sau inacțiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenții,** ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată, care exclud vinovăția acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată, (erori) fapte ale persoanelor cu funcție de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanța de judecată, manifestate prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale sau contravenționale (infracțiuni).

Relatează faptul că prin hotărârea instanței de judecată a fost dispus încetarea procesului contravențional ca consecință a nulității procesului verbal cu privire la contravenție, or potrivit prevederilor Cod Contravențional art. 442 alin. (1) Procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui, art. 423^{10} alin. (3) procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art. 116 se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente, respectiv prin întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție nu cade sub incidența legii nr 1545/1998.

Prin urmare consideră Primăria orașului Cimișlia, că hotărârea instanţei de fond este fondată şi întemeiată şi solicită respingerea cererii de apel.

4. <u>Termenul legal de declarare a apelului.</u>

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) CPC al RM, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel*.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul central a fost pronunțat la data de 23 octombrie 2023, iar cererea de

apel (nemotivată) a fost depusă tot la data de 23 octombrie 2023, Colegiul judiciar constată că apelul a fost declarat în termenul legal.

5. <u>Argumentele părţilor în şedinţa instanţei de apel.</u>

În şedinţa de judecată a instanței de apel reprezentantul apelantului SRL „George Trans" – avocatul Casap Anatolie, a susţinut pe deplin cererea de apel în forma și conţinutul înaintat, şi a solicitat admiterea acestuia cu casarea hotărârii instanţei de fond şi admiterea acţiunii integrale.

Consideră că hotărârea primei instanțe este prea matură în sensul respingerii acțiunii, or încetarea procesului contravențional prin hotărârea judecătorească, determină dreptul părții reclamante de a solicita repunerea în drepturi. Menţionează că procesul contravențional a fost pornit de autoritare publică locală Primăria or. Cimișlia în calitate de autoritate care examinează cauzele contravenționale, astfel consideră că SRL „George Trans" a fost învinuit pe nedrept şi solicită admiterea cererii de apel.

În şedinţa instanţei de apel reprezentantul intimatului Primăria oraşului Cimişlia – Secară Ion, a indicat că susține cele invocate în referință. Consideră că hotărârea instanței de fond este întemeiată și nu există temei privind casarea ei.

6. <u>Aprecierea instanţei de apel.</u>

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul declarat de partea reclamantă ca fondat şi întemeiat, cu necesitatea casării hotărîrii instanţei de fond, şi pronunţării unei noi hotărîri de admitere a acţiunii, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 385 lit. c) Codul de procedură civilă, *Instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emiţând o nouă hotărâre*.

În conformitate cu prevederile art.373 alin. (l), (2) Cod de procedură civilă, *Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţa de apel de către participanţii la proces.*

Din conţinutul celor relatate, Colegiul civil reţine că sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art. 373 Cod de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Colegiul reține că, prima instanţă a determinat corect raportul juridic dedus judecății, ca fiind guvernat de Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr.1545 din 25 februarie 1998, însă incorect a soluţionat cauza.

Din actele pricinii urmează cu certitudine că, la data de ***04 aprilie 2023***, avocatul Casap Anatolie, în interesele reclamantului SRL „George Trans" a sesizat instanța de judecată cu cerere îndreptată către pârâtul Primăria Or. Cimișlia, prin care a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată; Încasarea din contul Primăriei oraşului Cimişlia, IDNO: 1007601005914, cu sediul juridic în r-nul Cimişlia, or.Cimişlia, bd.Ştefan cel Mare şi Sfint, 14, în beneficiul SRL" George Trans" , IDNO: 1013605000699, cu adresa juridică, or. Cimișlia, str. Petru Rareş nr. 5. suma de 2000 (două mii lei, 00 bani) MDL, cu titlu de prejudiciu material cauzat în legătură cu tragerea ilegală la răspundere contravenţională; Încasarea din contul Primăriei oraşului Cimișlia, IDNO: 1007601005914. cu sediul juridic în r-nul Cimișlia, or.Cimișlia, bd.Ştefan cel Mare şi Sfint, 14, în beneficiul SRL George Trans" , IDNO: 1013605000699, cu adresa juridică, or. Cimişlia, str. Petru Rareş nr. 5. suma de 1000 (una mie lei, 00 bani) MDL, cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică suportate în cadrului procesului civil. (f.d. 2-4)

Judecînd cauza în fond prima instanţă, prin hotărîrea ***din 23 octombrie 2023*** cererea de chemare în judecată înaintată de *SRL „George Trans"* către *Primăria or. Cimişlia, intervenient accesoriu Mazur Roman* privind recuperarea prejudiciului și a cheltuielilor de judecată, s-a respins ca neîntemeiată. (f.d. 50, 56-61)

Colegiul judiciar al Curţii de Apel Comrat consideră că hotărârea primei instanţe este nefondată, afectată de erori materiale, fapt care convinge instanţa de apel în pronunţarea unei decizii de casare a acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri.

Conform art.117 alin.(1) Cod de procedură civilă, *probe în pricini civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la*

constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a pricinii.

Potrivit art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel*.

Conform art.121 Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului*, iar în conformitate cu prevederile art.130 alin.(1) din codul menționat, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege*.

În cadrul examinării cauzei s-a stabilit cu certitudine că prin hotărârea Judecătoriei Cimişlia sediul central din 27 ianuarie 2023 s-a hotărât: *Procesul contravenţional, constatat prin prisma procesului verbal cu privire la contravenţie seria CB nr.000592 din 08.11.2022, intentat de către agentul constatator din cadrul Primăriei Cimişlia, în privinţa SRL „George Trans" de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 116 alin. (2) Cod contravenţional,* ***încetează****, ca consecinţă a constatării nulităţii procesului verbal cu privire la contravenţie*. (f.d. 8-13)

Conform art. 1 din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, *prezenta lege constituie actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul şi condiţiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilicite comise în procesele penale şi contravenţionale de organele de urmărire penală, de procuratură şi de instanţele judecătoreşti*.

Potrivit art. 2 din aceiași Lege, *prin acţiuni ilicite se înţelege acţiuni sau inacţiuni ale* ***organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenţii****, ale organului de urmărire penală sau ale instanţei de judecată, care exclud vinovăţia acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere şi nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcţie de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanţa de judecată,*

manifestate prin încălcarea intenţionată a normelor procedurale şi materiale în timpul procedurii penale sau contravenţionale (infracţiuni).

Potrivit cu art. 3 alin. (1) din aceiaşi Lege, *în conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material şi moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma: a) reţinerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declaraţie de a nu părăsi localitatea sau ţara, tragerii ilegale la răspundere penală; b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunităţii; c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziţiei, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcţie), precum şi în urma altor acţiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice; d) supunerii ilegale la arest contravenţional, reţinerii contravenţionale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenţionale de către instanţa de judecată; e) efectuării măsurilor speciale de investigaţii cu încălcarea prevederilor legislaţiei; f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ştampilelor, precum şi în urma blocării conturilor bancare*.

Potrivit art. 13 alin. (1), (2) din Legea menționată, *repararea prejudiciului specificat la art. 7 lit. a), c)-g) şi în capitolul III se efectuează din contul bugetului de stat, iar în cazul când prejudiciul a fost cauzat de organul de urmărire penală întreţinut din bugetul local - din contul acestui buget*. *Prejudiciul material şi moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenţionale de către alte organe decât instanţa de judecată se repară de către aceste organe*.

Amenzile se restituie de la buget, din fondul în care acestea au fost virate sau de către organul care a beneficiat de aceste sume.

Colegiul judiciar notează că, prin cererea de chemare în judecată susținută pe tot parcursul examinării cauzei în fond, reprezentantul reclamantului SRL „George Trans” avocatul Casap Anatolie a invocat prevederile art. 384 alin. (2) lit. u), (3/1) din Codul contravențional, potrivit cărora *persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravențional are dreptul să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite ale autorităţii competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională. Dreptul prevăzut la alin. (2) lit. u) se oferă doar în cazul în care prin hotărîre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acţiunilor sau al inacţiunilor autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională*.

Din sensul normelor de drept citate rezultă indubitabil că persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional are dreptul de a cere despăgubiri pentru prejudiciul cauzat în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor sau inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

Așadar, în corespundere cu art. 13 alin. (1) din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 și art. 384 alin. (2) lit. u), (3/1) din Codul contravențional, hotărârea din 27 ianuarie 2023 a Judecătoriei Cimişlia, sediul central, definitivă și irevocabilă la 14 februarie 2023, prin care a fost încetat procesul contravenţional intentat în privinţa SRL „George Trans" învinuit în comiterea contravenţiei prevăzută de art. 116 alin. (2) Cod contravenţional, şi constatat ca urmare a procesului verbal cu privire la contravenţie seria CB nr.000592 la 08.11.2022, pe motivul nulităţii procesului verbal cu privire la contravenţie, reprezintă acele premise faptice şi legale în temeiul cărora reclamantul SRL „George Trans" este îndreptățit să solicite repararea prejudiciilor materiale şi morale cauzate de agentul constatator – Primăria oraşului Cimişlia, prin pornirea şi demararea intenţionată a procesului contravenţional în privinţa SRL „George Trans", cu încălcarea procedurii de constatare şi învinuire în materie contravenţională, şi anume din contul acesteia, care are personalitate juridică distinctă și poate fi subiect a raportului obligațional de răspundere pentru prejudiciul cauzat, în condițiile enunțate supra.

Instanţa de apel conchide că în situația descrisă, SRL „George Trans" poate pretinde repararea prejudiciului material și moral prin prisma art. 384 alin. (2) lit. u) din Codul contravențional, astfel că soluția primei instanțe, de respingere a acțiunii în partea încasării prejudiciului material şi cheltuielilor judiciare, este neîntemeiată întrucât instanța de judecată greșit a considerat că în speţă este lipsă delictul.

Din conţinutul hotărârii contestate cu apel, se reţine că instanţa de fond în motivarea soluţiei sale a susţinut că: *agentul nu a adoptat careva situații juridice, care ar fi dat dreptul părții reclamante să beneficieze de dreptul la recuperarea prejudiciului material în sensul art. 3 al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998. Mai mult, în privința reclamantului nu a fost aplicate careva sancțiuni contravenționale, or, acesta a beneficiat de satisfacția echitabilă oferită de stat, prin intermediul instanței de judecată, care a generat lipsirea de sancțiune a făptuitorului pe elemente de procedură, altele decât cele de reabilitare. Or, la caz,*

nu a fost examinată oportunitatea constatării nevinovăţiei reclamantului în cadrul procesului contravenţional derulat. Hotărârea Judecătorească din 27 ianuarie 2023 a devenit definitivă prin ne atacare, nefiind contestată nici de reclamant, ca efect a pledării acestuia pentru încetarea procesului pe elemente ce ar reabilita reclamantul şi care ar plana restabilirea acestuia în drepturi procesuale.

Colegiul judiciar găseşte eronată o asemenea abordare a speţei cauzei civile, or din cererea de acţiune reclamantul invocă prejudiciul material survenit ca urmare a pornirii de către Primăria oraşului Cimişlia, în calitate de agent constatator, a procesului contravenţional şi învinuirii reclamantului de comiterea faptei contravenţionale care ulterior nu a fost probată şi nu există o hotărâre finală de recunoaştere a vinovăţiei reclamantului în contravenţia imputată, prin urmare în speţă nu se regăseşte acţiunea civilă pe temeiul acţiunilor de delict, fiind o acţiune în reparare a prejudiciului în temeiul Legii nr. 1545 din 25.02.1998, Lege care nu prevede expres existenţa delictului în acţiunile pârâtului.

Or, simplul fapt de învinuire contravenţională pentru fapta ce nu a fost comisă de reclamant sau nu a fost probată ca fiind comisă de acesta printr-o hotărâre definitivă şi irevocabilă, în sine reprezintă o gravă învinuire, ce provoacă prejudicii, prin faptul că un organ abilitat prin lege cu atribuţii de constatare a contravenţiilor, care este instituit cu obligaţiunea de respectare a drepturilor părţilor procedurii contravenţionale, admite erori în activitatea sa şi învinuieşte pe nedrept persoana, provocându-i în asemenea caz o neîncredere şi o lipsă de protecţie din partea organelor de drept.

Prin urmare înaintarea pretenţiilor faţă de Primăria oraşului Cimişlia este întemeiată, or ultimul în temeiul art. 423^{10} alin. (1) Cod contravenţional dispune de calitatea de agent constatator în documentarea contravenţiilor prevăzute de art. 116 Cod contravenţional.

Referitor la alegaţiile intimatului Primăria oraşului Cimişlia, invocate în referinţă, precum că *prin hotărârea instanţei de judecată a fost dispus încetarea procesului contravenţional ca consecinţă a nulităţii procesului verbal cu privire la contravenţie, or potrivit prevederilor Cod Contravenţional art. 442 alin. (1) Procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui, art. 423^{10} alin. (3) procesele-verbale cu privire la contravenţiile prevăzute la art. 116 se remit spre examinare în fond instanţei de*

judecată competente, respectiv prin întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție nu cade sub incidența legii nr 1545/1998, or, precum s-a menţionat supra prejudiciul în sensul Legii nr. 1545 este reparabil nu doar în condiţia sancţionării/pedepsirii persoanei, dar este reparabil prejudiciul şi pentru pornirea ilegală a unui proces penal/contravenţional în cadrul căreia au fost dispuse un şir de măsuri procesuale ce au atentat direct persoana în privinţa căruia a fost pornit.

Or, prin pornirea procesului contravenţional, acţiuni ce au generat examinarea cauzei contravenţionale în instanţa de judecată, reprezintă în sine încălcarea drepturilor persoanei de a nu fi judecată şi trasă la răspundere contravenţională, fără a-i fi demonstrată vinovăţia.

Deasemenea, este de remarcat că colegiul judiciar nu atribuie ca încălcare acţiunile agentului constatator din cadrul Primăriei oraşului Cimişlia prin faptul pornirii procesului contravenţional şi acţiunilor de procedură, colegiul judiciar atribuie ca încălcare a drepturilor persoanei, decizia de remitere spre judecare a cauzei în instanţa de fond, cu admiterea erorilor de procedură ce au servit ca temei de încetare a procesului contravenţional şi reabilitarea persoanei, ceea ce reprezintă ca lipsa vinovăţiei persoanei în contravenţia imputată, fapt stabilit printr-o hotărâre definitivă şi irevocabilă.

Prin urmare, în contextul celor descrise Colegiul instanţei de apel conchide în privința temeiniciei pretenției referitor la cuantumul despăgubirilor materiale în sumă de 2000 lei cheltuieli de asistenţă juridică suportate în procedura contravenţională, obiect al litigiului dat şi suma de 1000 lei cheltuieli de asistenţă juridică în prezenta procedură civilă, or, reclamantul SRL „George Trans” prezintă instanţei bonul de plată seria şi nr. EAE000747823 din 29.12.2022 în sumă de 2000 lei (f.d. 17) privind achitarea serviciilor de asistenţă juridică în procedura contravenţională, şi bonul de plată seria şi nr. EAG000380214 din 04.04.2023 în sumă de 1000 lei (f.d. 20) cheltuieli de asistenţă juridică în prezenta cauză civilă.

În speţă, instanţa de apel stabileşte că prejudiciul material pe prezenta acţiune de către partea reclamantă a fost probat integral, urmare această pretenţie va fi admisă pentru încasare din contul Primăriei oraşului Cimişlia, autoritatea publică din care face parte agentul constatator Mazur Roman.

Din considerentele menţionate și având în vedere faptul, că concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sânt în contradicţie cu circumstanţele pricinii şi aceasta a dat o apreciere eronată probelor prezentate, Colegiul judiciar ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de avocatul Casap Anatolie în interesele

reclamantului SRL „George Trans” și de a casa hotărârea primei instanţe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care va admite acțiunea înaintată de SRL „George Trans” către Primăria or. Cimişlia, intervenient accesoriu Mazur Roman, privind recuperarea prejudiciului şi a cheltuielilor de judecată.

În temeiul celor expuse și conducându-se de art. 385 lit. c), art.art.386-387, 389-390, 434 Cod de procedură civilă, Colegiul judiciar al Curții de Apel Comrat

D E C I D E:

Se admite apelul declarat de către avocatul Casap Anatolie în interesele SRL „George Trans”.

Se casează integral hotărârea judecătoriei Cimişlia, sediul central din data de 23 octombrie 2023, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către SRL „George Trans” către Primăria or. Cimişlia, intervenient accesoriu Mazur Roman, privind recuperarea prejudiciului şi a cheltuielilor de judecată, cu pronunţarea unei noi hotărîri prin care:

Se admite acţiunea înaintată de SRL „George Trans” către Primăria or. Cimişlia, intervenient accesoriu Mazur Roman, privind recuperarea prejudiciului şi a cheltuielilor de judecată.

Se încasează din contul Primăriei or. Cimişlia, în beneficiul SRL „George Trans” suma de 2000 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin tragere ilegală la răspundere contravenţională, şi suma de 1000 lei cu titlu de cheltuieli judiciare legate de plata asistenţei juridice pe prezenta cauză, în total se încasează suma de 3000 (trei mii) lei.

Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 2 luni din momentul comunicării deciziei integrale.

Președintele completului: judecător: judecător:

MIRONOV Andrei STARCIUC Ștefan FUJENCO Dmitrii